

Verksamhetsplan för 2019–2020

Cykelfrämjandet är en ideell organisation med 26 lokala kretsar fördelade över hela landet och har drygt 5 200 medlemmar. Cykelfrämjandet har som mål att göra Sverige till en verklig cykelnation, vilket enligt oss innebär att skapa förutsättningar för att fler ska kunna välja att cykla oftare. Vi arbetar också för att främja och utveckla friluftsliv och rekreations- och turismcykling som utgår ifrån den positiva upplevelsen av att vistas i naturen och upplevelsen av natur och kultur.

Ökad cykling har många positiva effekter för både individen och samhället. Bättre miljö, bättre folkhälsa och mindre utsläpp är några men också ökad självständighet och demokratisering av människors möjlighet att transportera sig. Vi arbetar lokalt och på riksnivå med att främja cykling för en säker trafikmiljö i hela Sverige.

Cykelfrämjandet har i över 80 år verkat för att alla, oavsett ålder, ska få bättre förutsättningar att cykla i Sverige. Vi samverkar med flertalet organisationer och forum i Sverige till exempel Svenskt Friluftsliv, NTF, Svensk Cykling, nationella cykelrådet, Svenska Cykelstäder, GNS expertgruppen för gång och cykel m.fl. Genom samarbete med många olika samhällsfunktioner blir vi en spännande aktör i civilsamhället. På senare år har organisationen även blickat utanför Sveriges gränser och samverkar, via European Cyclists' Federation, med organisationer i andra länder och har deltagit globalt på konferenser och mässor. Cykelfrämjandet ska även fortsättningsvis söka fler samarbetspartners, med värderingar som går i linje med våra tre ledord: hälsa, säkerhet, miljö. Detta både för att öka genomslaget i de budskap som vi vill nå ut med, och för att dela kostnader och finansiera aktiviteter.

Cykelfrämjandets främsta mål, att öka cyklingen, tangerar flera viktiga grundstommar i samhällsutvecklingen såsom folkhälsa, stadsutveckling, miljö och transport. Sedan bilen blev norm i samhället under 1960-talet har hela vårt land formats därefter. Cykelfrämjandet behövs som en röst för andra sätt att bygga samhället på.

Mål för 2019–2020

- Organisatorisk stabilitet med ökade ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten och uppnå organisationens mål.
- Aktiva medlemmar, kretsar och arbetsgrupper som på lokal nivå verkar för ökad kännedom om organisationen och lokal aktivitet.
- Ett utvecklat kommunikationsarbete med ökad synlighet på vår hemsida, i traditionella medier och sociala medier
- Utveckla långsiktig verksamhet genom projekt och företagssamarbeten
- Verka för ett ökat friluftsliv på cykel genom projekt inom cykelturism och Mountainbike
- Ligga i framkant och utveckla trafiksäkerhet

Organisatorisk stabilitet genom starkare ekonomi för att uppnå organisationens mål

Cykelfrämjandet behöver en ekonomisk stabilitet för att mer effektivt kunna genomföra sin verksamhet och uppnå sina mål. Målet är att kontinuerligt uppvakta potentiella bidragsgivare, bevaka ansökningstider och ansökningar till flera olika myndigheter, fonder och stiftelser för organisationens verksamheter och projekt. Under 2018 har vi blivit beviljade bidrag från Svenskt Friluftsliv, Trafikverket, PostkodLotteriet, Konsumentverket, Naturvårdsverket och lokalt från

kommuner. Målet är att under 2019–2020 fortsätta att söka medel från olika bidragsgivare för att säkra organisationens löpande verksamhet och projekt. En förutsättning är att Cykelfrämjandet fortsätter att hålla en hög kvalitet i verksamheten för att behålla förtroendet hos bidragsgivare. Vårt konkreta mål för 2019–2020 är att ansöka om projektbidrag för minst 5 projekt från minst 4 olika parter.

Samtidigt kommer kansliet att arbeta med att etablera en ram för företagssamarbete i syfte att ge Cykelfrämjandet en ekonomisk bas att utgå ifrån. Det kommer också att uppmuntra kretsarna att leta efter lokala och regionala samarbeten för att kunna bedriva ännu mer cykelfrämjande verksamhet.

Aktiva medlemmar, kretsar och arbetsgrupper som på lokal nivå verkar för ökad kännedom om organisationen och lokal aktivitet

Det finns en trend i samhället att färre väljer att engagera sig i ideella föreningar. Trots ett ökande medlemsantal de senaste åren skulle Cykelfrämjandets medlemsantal behöva öka ännu mer för att vi på allvar ska kunna bli en påtryckande kraft som kan mobilisera stora grupper av cyklister. För att få en bättre uppfattning om vad våra befintliga medlemmar tycker och vad som skulle få fler att vilja bli medlemmar i Cykelfrämjandet har styrelsen initierat ett arbete kring medlemsvärning och medlemsvård. Slutresultatet från arbetet är att skapa en to-do-list och en kort plan framåt för hur vi ska behålla och värva medlemmar, samt några väl genomtänkta idéer på hur detta ska gå till.

Kretsarna ska ges möjlighet att för specifika cykelkursaktiviteter söka extra kretsbidrag från riks. De kretsar som är intresserade av att starta upp cykelkurser i Cykelfrämjandets regi på sin ort kan ansöka om bidraget till att exempelvis köpa in 2 cyklar och cykelhjälmarna för att på så vis kunna komma igång med cykelkursverksamhet på sin egen ort. Utöver det ekonomiska bidraget kommer Frihet på Cykels anställda att bidra med handledning, undervisningsmaterial och stöd i uppstartsfasen.

Nyhetsbrev kommer löpande att skickas ut i syfte att ge utförlig och lättbegriplig information om det som händer i organisationen.

För att aktivera kretsarna och fördela arbetet mellan riksstyrelse, kretsstyrelser och engagerade medlemmar har Cykelfrämjandet fem arbetsgrupper med följande teman:

- Cykelutbildning för barn och vuxna
- Cykel och kollektivtrafik
- Trafikpolitisk grupp
- Faktabank och forskning
- Cykelturism och kartor

Målsättningen för 2019–2020 är att verksamheten i dessa grupper ska öka och bidra med underlag till organisationens verksamhet som helhet.

Ett utvecklat kommunikationsarbete med ökad synlighet i massmedier och sociala medier

Under 2019–2020 kommer opinionsarbetet för ökad cykling och förbättrad cykelinfrastruktur intensifierats både genom projekt som HEAT - förbättring av stadscyklings och Cykel + Minus - för ökad vintercykling och genom debattartiklar som tagits in i nationella och regionala medier.

Cykelfrämjandets mål för 2019–2020 är att cykelfrågan ska hamna högre på den politiska agendan, att det ska skrivas mer om cykling i media, att kommuner och staten ska satsa mer resurser på cykling för att sammantaget bidra till en ökad och säker cykling. De aktiviteter som vi planerar för

2019–2020 för att bidra till detta är att årligen publicera 4 nummer av vår tidning Cykling, årligen skriva minst 4 debattartiklar i nationell press, arbeta för att medverka i nationell TV och radion minst 10 gånger/år samt vara med på konferenser som Transportforum, den nationella cykelkonferensen, Almedalen, Trafikverkets Resultatkonferens och Tylösandsseminariet. Vi kommer att följa upp vår närvaro och synlighet genom en årlig utvärdering med vedertagna nyckeltal som antal pressklipp och antal följare och delningar på sociala medier.

Cykelfrämjandet har en hemsida som både fungera som en intern medlemsportal och en extern kommunikationskanal. Informationsmaterialet på sidan fungerar som underlag för medlemmar, journalister, politiker, tjänstemän och intresserad allmänhet. Det är viktigt att det finns en välutvecklad plattform för kunskapsinhämtning om cyklingens olika områden. Cykelfrämjandets mål för 2019–2020 är att sidan ska uppdateras, få fler besökare och materialet ska utvecklas. För detta kommer vi, förutom den ideella webbredaktion som finns på plats idag, behöva engagera en arvoderad webbredaktör med övergripande ansvar för arbetet och en webbutvecklare. Närvaron i sociala medier har intensifierats under de senaste åren och bör fortsätta att öka och struktureras. Även detta arbete blir något för webbredaktören.

Sammanfattningsvis är vårt mål för verksamhetsåren 2019–2020 att vi genom ökad närvaro och synlighet på vår hemsida, i traditionella medier och på sociala medier ska bidra till att fler känner till Cykelfrämjandet och upplever organisationen som en seriös och trovärdig avsändare för vårt budskap.

Utveckla långsiktig verksamhet genom projekt och företagssamarbeten

Cykelfrämjandets projekt är en möjlighet för organisationen att både profilera sig inom cykelpolitiken och stärka organisationen. En ökad andel av verksamheten i projektform ligger också i linje med utvecklingen i samhället där trenden går från anslagsfinansiering till projektfinansiering och företagssamarbeten.

Cykelfrämjandets Kommunvelometer

Kommunernas planering för cykeltrafik är i många fall ostrukturerad, lågt resurssatt och lägprioriterad. Även kommuner som aktivt arbetar med cykling prioriterar inte alltid de mest kostnadseffektiva åtgärderna. Cykelfrämjandets mål är att höja kommunernas prioritering av cykelfrågor i planeringen, bidra till ett mer systematiskt och strategiskt cykelarbete och motivera de framgångsrika cykelkommunerna att fortsätta satsa. För att uppnå detta genomför vi årligen kommungranskningen, Cykelfrämjandets Kommunvelometer. Undersökningen har genomförts de senaste 9 åren och varje år ansluter sig allt fler kommuner. Fler kommuner nämner dessutom en hög placering i kommunvelometern som ett kommunalt mål. Under 2019–2020 har vi för avsikt att fortsätta genomföra Cykelfrämjandets Kommunvelometer. Vi kommer också att erbjuda de deltagande kommunerna tydlig återkoppling och fördjupat stöd i sitt arbete genom uppföljningsmöten. Kommunvelometern är ett unikt verktyg för att hjälpa kommuner med sitt cykelarbete och bidra till ökade resurser för cykelinfrastruktur, högre andel säkra cykelpassager och förbättrad kvalitet på underhållet av gång- och cykelvägar. Verktöget ger kommunerna en möjlighet att jämföra sig med andra kommuner vilket skapar ett tydligt incitament för dem att satsa mer. Det är också ett verktyg för journalister och media att skriva om cykling och på så sätt öka intresset och kunskapen hos allmänheten. Målet för 2019–2020 är att antalet deltagande kommuner ska öka till över 60 stycken.

Kommunvelometern är ett av Cykelfrämjandets mest framgångsrika och namnkunniga projekt. Vi vill under verksamhetsåren 2019–2020 vidareutveckla Kommunvelometern. Tänkbara möjligheter för vidareutveckling är ett koncept för cykelvänliga arbetsplatser, aktiva cykelombud ute i

kommunerna som kan ta resultaten från Kommunvelometern vidare i löpande cykelfrämjande arbete och en utvecklad metod för Cykelvägsanalys som kan erbjudas kommuner som deltagit i Kommunvelometern men som vill ha mer praktisk handledning i arbetet med att göra kommunen mer attraktiv för cyklister.

Frihet på cykel

Nyanlända invånare i Sverige cyklar i regel i mindre utsträckning än infödda och har i många fall inte lärt sig att cykla. Cykelfrämjandet har som mål att alla som vill kunna cykla ska ha möjlighet till detta. Därför vill vi genom våra kurser öka andelen människor i Sverige som kan cykla.

Under de senaste tre åren har organisationen satsat på cykelutbildning vilken främst riktar sig till nykomna flyktingar och kvinnor med utländsk bakgrund som inte fått möjlighet att lära sig att cykla tidigare i livet. Att cykla är en fråga om mobilitet, självständighet och frihet och har fått stå som symbol i flera frihetsrörelser, bland annat den kvinnliga. Projektet är en viktig aktör för både jämställdhet och integration.

Under 2018 har Cykelfrämjandet erhållit projektbidrag från Svenskt Friluftsliv, PostkodLotteriet och Trafikverket för denna verksamhet. Målsättningen med våra cykelutbildningar för vuxna och nyanlända är att främja integration och öka cyklingen hos målgruppen. Att kunna cykla blir en allt viktigare kunskap i samhället. Dels har cyklingen blivit ett allmänpolitiskt mål för att nå hållbarhetsmålen, för att skapa bättre städer och för att främja folkhälsan hos en allt mer stillasittande befolkning. Dels kräver många arbetsgivare, exempelvis inom hemtjänsten, att personalen ska kunna cykla för att kunna utföra arbetet på ett tillfredsställande sätt.

Cykelfrämjandets mål för 2019–2020 är att verksamheten ska fortsätta att utvecklas inom ramen för projektbidragen, samt att en långsiktig strategi tas fram för kursverksamhetens utveckling och fortlevnad framöver.

Vi rullar fritt

Barn och unga rör sig mindre idag än tidigare generationer vilket medför problem både för individen och samhället. Barn rekommenderas att röra sig fysiskt minst 60 minuter om dagen. I takt med att cyklingen har minskat dramatiskt bland barn och unga under de senaste 20 åren, minskar också den sammanlagda fysiska aktiviteten hos barn. Försämrade fysisk hälsa och sämre koncentration och prestation i skolan är några av konsekvenserna.

Barn som rör sig mindre lär sig mindre i skolan. Cykling är ett transportmedel som ökar befolkningens vardagsmotion samtidigt som det frigör mer plats på våra gemensamma ytor och minskar miljöfarliga utsläpp.

Under 2019–2020 har vi målsättningen att genom bidragsfinansiering erhålla resurser för att utveckla projektet Vi rullar fritt. Projektet erbjuder cykelutbildningar och cykelaktiviteter för barn och skolelever i årskurs 4–6. Syftet med verksamheten är att få upp nästa generation på sadeln. Att långsiktigt öka cyklingen i Sverige börjar självklart med barnen. I projektet Vi rullar fritt vill Cykelfrämjandet att barnen ska upptäcka och uppleva glädjen och friheten med att cykla och i förlängningen bidra till en aktiv livsstil. Vi vill ta fram en kvalitativ utbildning inom cykel och trafik för elever i årskurs 4–6. Utbildningens innehåll och utformning utgår dels från det pilotprojekt som Cykelfrämjandet genomförde på 8 skolor i Stockholmsområdet 2015, dels genom nya skolbesök där ett pedagogiskt material utvecklas och tas fram i dialog med skolorna. Materialet ska gå att användas utan Cykelfrämjandets närvaro samt kunna integreras i den ordinarie undervisningen. Genom att lyfta cykelfrågan på skolor vill vi även uppmuntra skolan att aktivt arbeta för en säkrare miljö för

cyklister kring skolan. Projektet består av specificerade leveranser, i form av 40 skolbesök och materialproduktion som är tydliga och lätta att följa upp. Vid skolbesöken vill vi erbjuda skolorna att delta i en certifiering där vi utvärderar hur cykelvänlig skolan är som vid uppfyllda kriterier får utnämningen Cykelvänlig skola.

Initiativet mot högersvängsolyckor

Av de olyckor med dödlig utgång där cyklister är inblandade är en klar majoritet högersvängsolyckor. I linje med Nollvisionens mål om att ingen ska behöva dödas eller skadas allvarligt i trafiken, är Cykelfrämjandets mål att arbeta för att antalet högersvängsolyckor minskar.

Enligt en studie från VTI från 2009 sker 55,2% av antalet allvarliga olyckor där cyklister är inblandade i korsningar och många av de just när större fordon ska svänga höger. Den döda vinkeln som fordonsförare har och cyklisters omedvetenhet om riskerna leder i onödan till allvarliga och tragiska olyckor. Olyckorna uppstår i vägkorsningar där bussar och lastbilar svänger höger och kör på cyklister som ska rakt fram. Problemet är att chaufförer som svänger till höger ofta inte kan se cyklisterna som cyklar på höger sida om fordonet.

Cykelfrämjandet har som mål under 2019–2020 att söka bidrag för att genomföra ett projekt för att proaktivt höja trafiksäkerheten för cyklister genom att uppmärksamma konflikten mellan cyklar och motorfordon vid högersväng. Projekt kring detta ämnesområde har genomförts med lyckats resultat i Danmark och Storbritannien där man kunnat visa upp minskat antal högersvängsolyckor. Aktiviteterna för projektet är att sätta samman en samverkansgrupp med aktörer som företräder cyklister och yrkesförare. Målsättningen är att genom samverkan och framtagandet av informationsmaterial rikta uppmärksamhet mot problematiken och i förlängningen bidra till minskat antal olyckor.

Verka för ett ökat friluftsliv på cykel genom projekt inom cykelturism och Mountainbike

Cykelturism och cykelturistisk infrastruktur är underutvecklad i Sverige jämfört med ledande europeiska länder. Cykelfrämjandet har som mål att aktivt arbeta för att utveckla och stärka cykelturism. Nyttan med detta är både en friskare befolkning och livskraft till besöksnäringen i hela landet. Det finns också stora behov av att arbeta med trafiksäkerhet kring cykelturism varför detta arbete kommer att intensifieras. För att bidra till en växande cykelturism, ökat antal högkvalitativa cykelleder och cykelturistiska produkter av hög internationell klass är vi aktiva inom politiken och bland myndigheter, kommuner och regioner. Cykelfrämjandet har under de senaste åren varit avsändare till cykelleden Cykelspåret som går från Ystad till Haparanda. Under 2018–2019 är målet att bidra till utvecklingen av nya leder som håller internationell standard.

Bed & Bike 2.0 är en webbplats för leder och cykelvänliga boenden som erbjuder såväl svenska som internationella cykelturister relevant information. Under 2019–2020 vill Cykelfrämjandet vidareutveckla Bed & Bike 2.0 med målet att det ska bli den självklara mittpunkten för cykelturism.

Cykelfrämjandet har också en nyckelroll som medlem i European Cyclists' Federation och arbetet med deras EuroVelo-nät. Målet för 2019–2020 är att utse en nationell koordinator för EuroVelo för att dialogen med cykelorganisationerna i de övriga europeiska länderna ska intensifieras på cykelturistområdet.

Under 2018 har Cykelfrämjandet, med bidrag från Svenskt Friluftsliv, genomfört projektet MTB samarbetsatsning som syftar till att förbättra villkoren och förutsättningarna för

mountainbikecykling (MTB) i skog och mark. Arbetet går ut på att få fler att upptäcka MTB, öka kunskapen om vad som krävs för att bygga bra stigar för MTB samt bidra med kunskap till politiker och beslutsfattare om vilka regler och lagar som kan möjliggöra för fler att utöva mountainbike.

Genom projektet vill vi skapa förutsättningar för ökad utevistelse för barn, unga och äldre, fysisk aktivitet och naturkontakt tack vare Mountainbike. Projektet har inför 2019 fått förnyat projektbidrag från Svenskt Friluftsliv och målet är att projektet ska genomföra och delta i konferenser, seminarier och andra relevanta forum.

Ett annat mycket uppskattat och viktigt projekt inom organisationen är Cykelturistveckan (CTV). Under en vecka deltar över 200 cyklister genom cykelturer, cykelaktiviteter och samkväm. Under 2019 kommer CTV att genomföras i Kristianstad och nytt för denna gång är att Cykelfrämjandet centralt anställt en projektledare för att genomföra och utveckla projektet. Detta tillsammans med ökad marknadsföring bör utgöra en god grund för ett gott genomförande samt för att kunna nå målet om ett ökat deltagande.

2019-03-14 Styrelsen för Cykelfrämjandets Riksorganisation

Lars Strömgren
ordf.

Arijana Marjanovic
vice ordf.

Jöran Fagerlund
sekreterare

Kent Larsson

Christine Nelsen-Thuresson

Allan Hedlund

Gustav Lindqvist

Rune Karlberg

Jakob Hammarbäck

Tobias Adolfsson